

Rozporządzenie**Ministra Gospodarki¹⁾**

z dnia2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną

Na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. Nr 128, poz. 895 i Nr 207, poz. 1498 oraz z 2008 r. Nr 53, poz. 318) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 29 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) którzy w roku poprzedzającym o rok dany rok kalendarzowy, w którym są stosowane stawki jakościowe, zużyli na własne potrzeby nie mniej niż 400 GWh energii elektrycznej, z wykorzystaniem nie mniej niż 50 % mocy umownej, dla których koszt energii elektrycznej obliczony przy zastosowaniu współczynnika "k_{os}" = 1 stanowi nie mniej niż 15 % wartości produkcji jako "k_{os}" = 0,1;”;

2) w § 40:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) gdy nie można ustalić ilości nielegalnie pobranej energii elektrycznej, w wysokości dwukrotności stawek opłat określonych w taryfie dla grupy taryfowej, do której jest zakwalifikowany odbiorca, oraz dwukrotności cen energii elektrycznej, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b ustawy, uwzględniając rzeczywiste możliwości pobierania energii elektrycznej przez danego odbiorcę, wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ryczałtowe ilości energii, o których mowa w ust. 1, są określane w taryfach jako ilości maksymalne i przedsiębiorstwo przy ustalaniu opłat może zastosować ilości mniejsze, uwzględniając rzeczywiste możliwości pobierania energii elektrycznej przez danego odbiorcę wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej - gospodarka na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 69, poz. 586.

„4a. Ilości energii, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nie mogą być większe niż określone w taryfach jako ilości maksymalne ryczałtowe.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

DYREKTOR
L. Krystyna Krecińska
Radca prawny
WA-2736

Uzasadnienie

Zmiany wprowadzone w art. 29 ust. 3 pkt 1) mają po części zharmonizować postanowienia rozporządzenia „taryfowego” z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. *o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (Dz. U. Nr 130, poz. 905). W tym celu, jako okres, w którym odbiorca ma spełniać określone w rozporządzeniu kryteria do uzyskania specjalnych zasad kalkulacji stawki jakościowej przyjęto rok poprzedzający rok, w którym mają być stosowane te stawki opłaty jakościowej.

Zmieniono również kryteria, które ma spełniać odbiorca „specjalny” przyjmując, że warunkiem korzystania ze specjalnej stawki jakościowej jest wykorzystanie nie mniej niż 50 % mocy umownej. Zastosowanie kryterium mocy umownej, w miejsce dotychczas stosowanego kryterium mocy przyłączeniowej, odwołuje się w większym stopniu do komercyjnych warunków dostawy energii elektrycznej.

Ujednolicono także z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie „o rozwiązaniu KDT” kryterium udziału kosztów energii w produkcji danego odbiorcy – przyjmując 15% wartości produkcji.

W nowelizacji obniżono również wolumen energii, który uprawnia do specjalnych zasad kalkulacji stawki opłaty jakościowej, z dotychczasowych 500 GWh na 400 GWh. Obecnie zakłady energochłonne zużywają energię elektryczną w ilości wymaganej przepisami prawa do uzyskania preferencji, jednakże z informacji uzyskanych przez Ministra Gospodarki wynika, że niejednokrotnie to zużycie mogłoby zostać zmniejszone, gdyby nie groźba utraty możliwości korzystania ze specjalnej stawki opłaty jakościowej. Taki mechanizm hamuje procesy optymalizacji zużycia energii elektrycznej, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Nieznaczne obniżenie wymaganego prawem poziomu zużycia z jednej strony nie spowoduje znacznego rozszerzenia podmiotów uprawnionych, z drugiej pozwoli wprowadzić rozwiązania sprzyjające oszczędności energii.

Zmiany dokonane w § 40 powstały w związku z interwencją Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie zasad odpowiedzialności odbiorcy za nielegalny pobór energii elektrycznej.

Zasady odpowiedzialności odbiorcy za nielegalny pobór energii regulują przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.). Zgodnie z art. 57 ust. 1 ww. ustawy w sytuacji nielegalnego poboru energii elektrycznej przedsiębiorstwo pobiera określone w taryfie opłaty, jeżeli odbiorca nie kwestionuje żądanej przez przedsiębiorstwo należności. W przypadku gdy odbiorca odmawia uiszczenia tej należności, przedsiębiorstwo dochodzi odszkodowania na zasadach ogólnych lub należności te podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, po wcześniejszym wyroku sądu powszechnego

Określenie nielegalnego pobierania energii zawiera art. 3 pkt 18 ustawy - *Prawo energetyczne*, który brzmi: „*nielegalne pobieranie paliw lub energii – pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafalszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.*”

Natomiast zasady kalkulacji opłat taryfowych za nielegalny pobór energii, o których mowa w art. 57 ust. 1 ww. ustawy określają przepisy § 40 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r.

We wspomnianym wystąpieniu RPO zwrócił uwagę, że zgodnie z obowiązującymi przepisami odpowiedzialność odbiorcy za nielegalny pobór została ukształtowana zbyt

szeroko. W szczególności, według RPO odbiorca energii powinien zostać zwolniony z odpowiedzialności za nielegalny pobór w sytuacji gdy układ pomiarowo – rozliczeniowy jest zainstalowany na zewnątrz budynku i w związku z czym jest narażony na działanie ze strony osób trzecich.

Po dokonaniu analizy funkcjonowania obowiązujących przepisów Minister Gospodarki, podjął działania zmierzające do nowelizacji przepisów ustawy - *Prawo energetyczne* w zakresie odpowiedzialności odbiorcy za nielegalny pobór energii, celem uwzględnienia zgłoszonych przez RPO uwag.

Dodatkowo po uzyskaniu opinii Prezesa URE, Minister Gospodarki dokonał rewizji przepisów rozporządzenia taryfowego regulujących zasady naliczania opłat za nielegalny pobór energii elektrycznej i uznał konieczność wprowadzenia bardziej sprawiedliwego sposobu ich naliczania.

Dotychczasowe brzmienie § 40 ust. 2 rozporządzenia taryfowego stanowi, że jeżeli energia elektryczna pobierana jest z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo – rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów i nie można ustalić ilości pobranej energii (na podstawie wartości analogicznych w okresie poprzedzającym nielegalny pobór), przedsiębiorstwo energetyczne kalkulując wysokość opłaty za nielegalny pobór może przyjąć określone w taryfie wielkości ryczałtowe. Wielkości ryczałtowe energii są wielkościami maksymalnymi. Na podstawie § 40 ust. 4 przedsiębiorstwo może zastosować wielkości mniejsze uwzględniające rzeczywiste możliwości poboru. Jednak z uzyskanych przez Ministra Gospodarki informacji, wynika, że przedsiębiorstwa energetyczne z tej alternatywy nie korzystają i zazwyczaj pobierają opłatę w maksymalnej wysokości. Pobieranie należności w maksymalnej wysokości, często doprowadza do sytuacji, że wysokość kary jest niewspółmierna do szkody poniesionej przez przedsiębiorstwo w wyniku nielegalnego poboru.

W przedmiotowym projekcie rozporządzenia wprowadzono więc zasadę, zgodnie z którą przedsiębiorstwa kalkulują opłatę za nielegalny pobór biorąc pod uwagę przede wszystkim rzeczywiste możliwości pobierania energii elektrycznej przez danego odbiorcę, wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników. Zastrzeżono jednak, że ilości te nie mogą przekroczyć ilości obecnie określonych jako maksymalne.

Uzasadnienie zmian w poszczególnych przepisach:

§ 29 ust. 3

Zmiana kryteriów niezbędnych do przyznania odbiorcy, specjalnych zasad kalkulacji stawki opłaty jakościowej.

§ 40 ust. 4

Zmiana zasad naliczania opłat za nielegalny pobór energii

Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. *o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 448, z późn. zm.) dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jest dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Zmiana rozporządzenia jak najszybciej powinna wejść w życie, ponieważ umożliwi to przedsiębiorstwom energetycznym przygotowanie taryf na następny okres taryfowania – rok 2010, zgodnie z znowelizowanymi przepisami, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stają temu na przeszkodzie.

Projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia poddany został konsultacjom społecznym z następującymi organizacjami i instytucjami

1. PSE-Operator S.A.,
2. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
3. Polski Komitet Energii Elektrycznej,
4. Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii,
5. Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska,
6. Polskie Towarzystwo Energetyki Wiatrowej,
7. Towarzystwo Elektrowni Wodnych,
8. Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie,
9. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych,
10. Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa,
11. Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej,
12. Polskie Towarzystwo Certyfikacji Energii,
13. Towarowa Giełda Energii S.A.,
14. Towarzystwo Obrotu Energią,
15. Stowarzyszenie Niezależnych Wytwórców Energii Skojarzonej,
16. Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych,
17. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej VIS VENTI,
18. Stowarzyszenie Elektryków Polskich,
19. Stowarzyszenie Polskich Energetyków,
20. Polskie Towarzystwo Biomasy – Polbiom

II. Skutki wprowadzenia rozporządzenia

1. Wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie zmian przedmiotowego rozporządzenia nie spowoduje wydatków budżetu państwa.

2. Wpływ regulacji na sektor przedsiębiorstw.

Wejście w życie zmian przedmiotowego rozporządzenia nie ma wpływu na sektor przedsiębiorstw.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na rynek pracy.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia w powyższym zakresie.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia w powyższym zakresie.

6. Skutki prawne związane z wejściem w życie projektowanego aktu.

Rozporządzenie zmienia przepisy rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r. *w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną* (Dz. U. Nr 128, poz. 895, z późn. zm.).